

سیستمی برای جلوگیری از ایجاد ائتلاف نخبگان علیه شاه

۲۶ مرداد ۱۴۰۳ ساعت ۸:۰۲

هدف اصلی، شاه جلوگیری از ایجاد ائتلاف نخبگان کشور علیه وی بود. کارها و مأموریت‌هایی که برای حکومت جنبه حیاتی داشت هرگز به یک فرد خاص یا یک سازمان واحد داده نمی شد.

شاه در راستای حفظ حکومت خود از روش‌ها و سیاست‌های مختلفی استفاده می کرد. یکی از این سیستم‌ها، سیستم تفرقه بینداز و حکومت کن. ظاهراً هدف شاه از ایجاد این سیستم پیشگیری از هر گونه مخالف داخلی بود. اما در اصل اهداف دیگری نیز پشت این قضیه قرار داشت:

«چنین سیستمی (تفرقه بینداز و حکومت کن) اگر چه برای پیشگیری از مخالفت‌های داخلی طراحی شده بود اما نباید فراموش کرد که کارکرد آن در رژیم پهلوی دوم پیچیدگی‌های بیشتری داشت. هدف اصلی، شاه جلوگیری از ایجاد ائتلاف نخبگان کشور علیه وی بود. کارها و مأموریت‌هایی که برای حکومت جنبه حیاتی داشت هرگز به یک فرد خاص یا یک سازمان واحد داده نمی شد. مأموریت کسب و تفسیر اطلاعات در مورد سیاست داخلی و خارجی به سازمان‌های مختلفی سپرده می شد. ساواک اداره ویژه و بخش جی نیروهای مسلح، سه نهادی بودند که مسئولیت جمع آوری و تفسیر اطلاعات مربوط به امنیت کشور را بر عهده داشتند سازمان‌های دیگری نیز مانند سازمان بازرسی شاهنشاهی در کنار نهادهای یاد شده کار کرد سازمان‌های مختلف دولتی را تحت نظارت دقیق خود داشتند. شاه روابطی نزدیک با رؤسای سازمان‌های اطلاعاتی داشت و اجرای قدرت او نیز بر همین روابط استوار بود.»

منبع: حمیدرضا ملک‌محمدی، از توسعه لرزان تا سقوط شتابان: توسعه اقتصادی، نظامی و بی‌ثباتی سیاسی رژیم پهلوی دوم (۱۳۵۷-۱۳۴۷) تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۱، ص ۲۱۴

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49760/شاه-علیه-نخبگان-ائتلاف-ایجاد-جلوگیری-سیستمی>